

5. Ο άνθρωπος ως κατ' εικόνα και καθ' ομοίωση Θεού δημιουργία

Η δημιουργία του ανθρώπου γίνεται με ιδιαίτερη φροντίδα, ως κάτι το ξεχωριστό. Ενώ για όλα τα δημιουργήματά του ο Θεός, «είπε» και έγιναν, με το άνθρωπο δεν συμβαίνει το ίδιο αφού λέει «ποιήσωμεν» δηλαδή ας φτιάξουμε τον άνθρωπο σύμφωνα με την εικόνα τη δική μας και την ομοίωση.

«**Ποιήσωμεν** (ας δημιουργήσουμε) **άνθρωπον...**» (ανθρωπομορφική έκφραση). Εκφράσεις που δηλώνουν ανθρώπινα χαρακτηριστικά και αποδίδονται στο Θεό, ονομάζονται «**ανθρωπομορφικές**» εκφράσεις πχ *είπε* ο Θεός, *είδε* ο Θεός, *ποιήσωμεν*.

Ο πληθυντικός αριθμός χρησιμοποιείται στη λέξη «ποιήσωμεν» δηλώνει:

- δηλώνει την **ιδιαίτερη φροντίδα** που έδειξε ο Θεός για τον άνθρωπο και
- δείχνει ότι ολόκληρη η **Αγία Τριάδα** συνεργάστηκε για τη δημιουργία του ανθρώπου. «ο Πατήρ δι' Υιού εν Αγίω Πνεύματι ποιεί τα πάντα» (Μ. Αθανάσιος).

Κατ' εικόνα: Το κατ' εικόνα αναφέρεται στα πνευματικά χαρίσματα με τα οποία έχει προικίσει ο Θεός τον άνθρωπο(λογικό, αρετή, σοφία, αυτεξούσιο, δηλ. ελευθερία της βούλησης, συναισθήματα).

Αυτεξούσιο ή Ελεύθερη βούληση: Η δυνατότητα του ανθρώπου να επιλέγει ο ίδιος τι θέλει

Καθ' ομοίωση: Το καθ' ομοίωση αναφέρεται στη δυνατότητα του ανθρώπου να μοιάσει το δημιουργό του αξιοποιώντας όλα τα πνευματικά χαρίσματα που του δώρισε, δηλ. το κατ' εικόνα. Αυτή η δυναμική φορά του ανθρώπου να μοιάσει στο Θεό ονομάζεται αλλιώς «**θέωση**» και επιτυγχάνεται μέσα από την αληθινή και ουσιαστική σχέση του ανθρώπου με το Θεό.

«**Ο Θεός έπλασε τον άνθρωπο με χώμα και νερό**» (Ανθρωπομορφική έκφραση):

- Στη δημιουργία του ανθρώπου ο Θεός χρησιμοποιεί όχι μόνο το Λόγο Του αλλά και την **ύλη** (το χώμα, το νερό), θέλοντας να δείξει την ενότητα του ανθρώπου με τη φύση.
- Άνθρωπος και φύση είναι φτιαγμένοι από το ίδιο υλικό.

Η λέξη «**χώμα**» σημαίνει συμβολικά ότι ο **άνθρωπος είναι υλικός**.

Αδάμ = χωματένιος, χοϊκός, πλασμένος από ύλη.

Εύα = Ζωή

Η λέξη «**πνοή**» αντιστοιχεί στην **ζωή**.

«**ενεφύσησεν**»(Ανθρωπομορφική έκφραση): τονίζεται η ιδιαίτερη σχέση του ανθρώπου με το Δημιουργό –Θεό. Δηλώνει τη μετάδοση του πνευματικού στοιχείου της πνοής (ζωή) , **την πνευματική συγγένεια του ανθρώπου μαζί Του.**

Ο άνθρωπος προορίζεται να γίνει θεός, «**ζῶν Θεούμενον**», ένα ζωντανό πλάσμα που έχει λάβει την κλήση να γίνει Θεός. (Γρηγ. Θεολόγος, Εἰς τό ἄγιον Πάσχα, Ρ.Γ. 36, 632ΑΒ).

Παράδεισος : με τη λέξη αυτή δεν δηλώνεται τόσο ο τόπος, όσο ο **τρόπος ζωής που βίωναν οι πρωτόπλαστοι κοντά στο δημιουργό πριν από το προπατορικό αμάρτημα**. Κάποια χαρακτηριστικά του τρόπου ζωής αυτού είναι η αγάπη, η δικαιοσύνη, η ελευθερία. Θα μπορούσαμε να πούμε πως είναι η **δυνατότητα του ανθρώπου να επικοινωνεί με το θεό και να βιώνει την παρουσία Του διαρκώς κοντά του.**

Στον παράδεισο ο άνθρωπος δεν γνώριζε τι είναι το κακό, η αμαρτία και ο θάνατος. Η **ζωή** στον Παράδεισο ήταν χωρίς λύπη και πόνο. Και αυτή η παραδείσια ζωή της κοινωνίας με το Θεό μπορούσε να μην αλλάξει ποτέ.

Ο άνθρωπος είναι υπεύθυνος για την εξέλιξη και τελειοποίηση της κτίσης αφού συνδημιουργεί με το Θεό.

Η **ονοματοδοσία** δείχνει την ανωτερότητα του ανθρώπου σε σχέση με τα ζώα αλλά και την ευθύνη του να προστατεύει τα ζώα , σύμφωνα με την αντίληψη της εποχής.

β) Η όμορφη διήγηση της Γενέσεως

Στην αρχή ο Θεός δημιούργησε τον ουρανό και τη γη. Η γη όμως ήταν αόρατη και ασχημάτιστη. Ήταν σκοτάδι πάνω από την άβυσσο...

Τότε είπε ο Θεός: «Να γίνει φως». Κι έγινε φως. Ο Θεός είδε ότι το φως ήταν καλό και το χώρισε από το σκοτάδι. Το φως το ονόμασε «ημέρα» και το σκοτάδι «νύχτα». Ήρθε το βράδυ, ήρθε το πρωί.

Πρώτη ημέρα.

Μετά είπε ο Θεός: «Να γίνει ουράνιος θόλος...». Έτσι κι έγινε. Κι ονόμασε ο Θεός τον ουράνιο θόλο «ουρανό».

Ήρθε το βράδυ, ήρθε το πρωί. **Δεύτερη ημέρα.**

Τότε είπε ο Θεός: «Να συγκεντρωθούν τα νερά ... και να φανεί η στεριά». Έτσι κι έγινε. Κι ονόμασε ο Θεός «γη» τη στεριά και τα συγκεντρωμένα νερά τα είπε «θάλασσες». Μετά είπε ... : «Να πρασινίσει η γη...». Έτσι κι έγινε. Και είδε ο Θεός ότι ήταν καλό. Ήρθε το βράδυ, ήρθε το πρωί. **Τρίτη ημέρα.**

Τότε είπε ο Θεός: «Να γίνουν φωτεινά σώματα στο στερέωμα του ουρανού...». Έτσι κι έγινε. Δημιούργησε ο Θεός τα δύο μεγάλα φωτεινά σώματα, το μεγαλύτερο για να κυριαρχεί την ημέρα, και το μικρότερο για να κυριαρχεί τη νύχτα. Δημιούργησε και τ' αστέρια και τα έβαλε στον ουρανό για να φωτίζουν τη γη... Και είδε ο Θεός ότι ήταν καλό. Ήρθε το βράδυ, ήρθε το πρωί.

Τέταρτη ημέρα.

Τότε είπε ο Θεός: «Να γεμίσουν τα νερά με πλήθος ψάρια και πλήθος πουλιά να πετούν στον ουρανό...». Έτσι δημιούργησε ο Θεός ... όλα τα είδη των ζωντανών οργανισμών που κολυμπούν και γεμίζουν τα νερά. Επίσης δημιούργησε όλα τα είδη των πτηνών. Και είδε ο Θεός ότι ήταν καλό. Τα ευλόγησε λοιπόν όλα... Ήρθε το βράδυ, ήρθε το πρωί. **Πέμπτη ημέρα.**

Τότε είπε ο Θεός: «Να βγάλει η γη κάθε είδος ζωντανού οργανισμού: Όλα τα είδη των ζώων, των ερπετών και των θηρίων». Έτσι κι έγινε. Και είδε ο Θεός ότι ήταν καλό. Μετά

είπε ο Θεός: «Ας φτιάξουμε τον άνθρωπο...». Ο Θεός είδε τα δημιουργήματά του και ήταν όλα πάρα πολύ καλά... Ήρθε το βράδυ, ήρθε το πρωί. **Έκτη ημέρα.**

Έτσι ολοκληρώθηκαν ο ουρανός και η γη και ό,τι υπάρχει σ' αυτά. Μέχρι την έκτη ημέρα ο Θεός είχε τελειώσει το έργο του και την **έβδομη μέρα** σταμάτησε να δημιουργεί. Την έβδομη ημέρα την ευλόγησε και την καθαγίασε, γιατί αυτή την ημέρα ολοκλήρωσε τη δημιουργία του και αναπαύθηκε.

Έτσι, λοιπόν, δημιουργήθηκαν σταδιακά ο ουρανός και η γη.

